

Súd: Okresný súd Čadca
Spisová značka: 5P/73/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5313208590
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 01. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Andrea Kubjatková
ECLI: ECLI:SK:OSCA:2014:5313208590.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Č a d c a sudkyňou Mgr. Andreou Kubjatkovou v právnej veci starostlivosti o maloleté deti Y. V., W.. XX. X. XXXX, X. V., W.. XX. X. XXXX, obe bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca, deti rodičov matky: V. Z. V., C.. V., W.. XX. X. XXXX, F. V. XXX, E. I.: Y. R., W.. XX. XX. XXXX, F. V. XXX, právne zastúpený Advokátskou kanceláriou JUDr. Milan Chovanec, s.r.o., V. Tvrdeho 17, Žilina, v konaní o návrhu otca na zníženie výživného na maloleté deti takto

r o z h o d o l :

Návrh otca na zníženie výživného sa z a m i e t a .

Účastníci n e m a j ú právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ svojím návrhom podaným na súd dňa 21. 8. 2013 žiadal súd, aby znížil výživné určené rozsudkom 4C/186/2009 zo dňa 19. 1. 2010 na maloletú Y. na sumu 29,-- € mesačne, a na maloletého X. na sumu taktiež 29,-- € mesačne.

Otec vo svojom návrhu, ako aj na pojednávaní uviedol, že t.č. je vyradený z úradu práce pre nedoloženie dokladov. Zaevidovať sa môže až po uplynutí doby 6 mesiacov, teda v januári 2014. Poberal invalidný dôchodok vo výške 215,20 €, ale ten týždeň, kedy sa konalo pojednávanie, mu prišlo rozhodnutie o zvýšení invalidného dôchodku na sumu 219,70 €, a zvýšila sa mu aj zrážka, ktorú platí súdnemu exekútorovi, na sumu 91,-- € mesačne. Iný príjem nemá, inú vyživovaciu povinnosť k maloletému dieťaťu nemá. Z invalidného dôchodku sú mu zrážané zrážky vo výške 91,-- € mesačne ako nedoplatok výživného, za elektriku 34,-- €, lieky mesačne spolu s cestovným na vyšetrenia a cestovným po lieky ho vyjdú na 50,-- € mesačne. Má aj ďalšie výdavky, ale tieto platí jeho matka. Pôžičky, ani životné poisťky nemá. Musel ich zrušiť. Nehnutelnosť nevlastní žiadnu, úspory nemá, len veľa dlhov. Na psychiatrii sa lieči asi 5 až 6 rokov, má aj iné zdravotné problémy s rukami, chrbtom, nemá financie ani na základnú liečbu, potreboval by sa podliečiť, aby mohol aspoň troška fungovať. Pri výsadbe stromčekov pracoval od októbra do polovice decembra 2013, kde za túto dobu zarobil sumu 180,-- €, denne robil po 5 hodín. S deťmi je v kontakte, syn bol u neho medzi sviatkami dva dni, dcéra prišla pred sviatkami jeden deň. So synom si telefonuje, keďže teraz bývajú v Č.. Môžu prísť hocikedy k nemu, sú vítaní, bude sa im snažiť pomôcť. Jeho psychické problémy začali pred rozvodom, aj počas rozvodového konania, keďže 20 rokov vykonával veľmi ťažkú prácu, dopomohla mu aj jeho exmanželka tým, že aj keď bol chorý a nevládal už pracovať, a bol mu odporúčaný invalidný dôchodok, uviedla, že od neho odchádza, a vtedy sa po rozvode úplne zosypal. Nevie uviesť svoje náklady na stravné. Pokiaľ by mu nepomohli susedia, nedali by sa mu najesť, umrel by od hladu. Má teraz priateľku, ktorá je odbornou referentkou na Ministerstve obrany, jej príjem uviesť nevie. Ona s ním nebýva, býva v Q.. On chce platiť výživné, pre seba nepotrebuje nič, ale momentálne sa to nedá.

Matka na pojednávaní uviedla, že si trvá na písomnom vyjadrení. Otec vo svojej výpovedi klamal. Deti za ním idú iba vtedy, keď nemajú kde prespať, pretože Y. chodí na náuky na birmovku do kostola do V., kde predtým bývali, tam chce mať aj birmovku. Dochádza z Č., a musí tam prespať, pokiaľ ju tam ona sama nezavezie autom. Otec sa Y. zhnusil práve pre tieto spory o výživné, taktiež vzťah X. k otcovi nie je dobrý. Pokiaľ ju otec obviňuje pre jeho psychické problémy, ona odišla zo spoločnej domácnosti pre jeho alkohol, od ktorého bol závislý, a taktiež pre jeho žiarlivosť, keďže pracovala v kolektíve, kde boli samí muži. Jeho psychické problémy boli spôsobené jeho ťažkou prácou, ktorú mal, a keď prišiel domov, išiel do krčmy zapíť smäd. V konaní o vyporiadanie BSM sa dohodli tak, že otcovi zostalo všetko, auto, aj hnutelnosti, ktoré nadobudli. Rodičovský dom previedol podvodom na svoju matku, pričom oni do neho investovali veľké peniaze. Odporca uvádza, že nemá finančné prostriedky, avšak cestuje za svojou priateľkou do Q., a taktiež si v tomto konaní zvolil právneho zástupcu, na ktorého ona nemá finančné prostriedky. Električku za otca by mala platiť jeho matka. U nej sa v súčasnosti zmenili pomery, pokiaľ ide o jej príjem, lebo je hodnotená od klienta, ak má klienta, má aj provízie, predtým mala mesačný paušálny plat. Pracuje pre inú firmu ako predtým, teraz je jej príjem každý mesiac iný, od 300,-- do 400,-- € mesačne, jedenkrát mala výplatu 540,-- €. Platí si nájom 300,-- € mesačne, pôžičku od Cetelemu 40,-- € mesačne. Jej manžel je živnostník v oblasti stavebníctva, jeho príjem je tiež kolísavý. Jej manžel je rozvedený, má vyživovaciu povinnosť k dvom maloletým deťom. Pokiaľ aj ide o zmenu pomerov u maloletých detí, keďže sa presťahovali do Č., v súčasnosti necestuje Y., ktorá chodí na strednú školu priamo v Č., ale cestuje X. do V.Č., keďže je v 8. ročníku, a chcel tam školu dokončiť. Cestovné ho stojí 1,5 € denne. Jedna cesta tam a späť mesačne 30,-- €. Ona má zdravotné problémy s jednou ťadvinou. Majetok väčšej hodnoty nemá, úspory nemá. Pri vyporiadaní BSM si nechcela zobrať hnutelné veci, tieto odmietla, keďže ich nepotrebovala. S novým manželom si zariadila nanovo domácnosť, nepotrebovala dve obývačkové steny, mikrovlnky alebo podobne. V týchto hnutelných veciach bolo aj veľa vecí, napríklad zbijačka, krovínorez, ktoré ona do bytu nepotrebuje.

Kolízna opatrovníčka na pojednávaní uviedla, že v celom rozsahu trvajú na podanej správe. Doposiaľ upravená výška výživného je minimálna, minimálne pokrýva aj náklady maloletých detí, ktoré matka s nimi má. Doporučujú návrh na zníženie výživného zamietnuť, keďže nie je v záujme maloletých detí.

Právny zástupca otca na pojednávaní uviedol, že trvá na znížení výživného, aj keď výživné vo výške 130,-- € mesačne nepatrí medzi sumy, z ktorých sa dá pohodlne a komfortne vyžiť. Je nesporné, že deti dospievajú, a ich náklady rastú. Na druhej strane je však navrhovateľ v situácii, kedy jeho zdravotný stav a osobné pomery mu nedovoľujú a neumožňujú zabezpečiť si vyšší príjem, z ktorého by mohol platiť určené výživné. Poberá čiastočný invalidný dôchodok vo výške 215,20 € mesačne. Trpí vážnym zdravotným postihnutím, je liečený v psychiatrickej ambulancii, k čomu boli doložené lekárske správy. Navrhuje, aby si súd vyžiadal správu od zdravotníckeho zariadenia o možnostiach a schopnostiach navrhovateľa zabezpečiť si vyšší príjem. V minulosti bol vedený ako uchádzač o zamestnanie, avšak úrad práce mu žiadnu prácu nebol schopný zabezpečiť. Navrhovateľ ani nemal peniaze na to, aby ich mohol míňať na dopravné a na neustále zápisy, a preto sa ďalej o evidenciu neuchádzal. Informácia o tom, že úrad práce je schopný ponúknuť mu dve pracovné pozície, je pre nich prekvapujúca, navrhovateľ sa bude o ne určite zaujímať. Je pravdou, že pracoval brigádne, avšak v súčasnosti mu táto práca odpadla, má príjem vo výške 215,20 € mesačne. Nevyhnutné náklady na zabezpečenie jeho živobytia a otázok súvisiacich s jeho zdravotným stavom prevyšujú sumu nákladov spojených s jeho živobytím. Na tieto mu prispieva matka, ktorá má 68 rokov, ktorá mu prispela aj na úhradu zameškaného výživného, nakoľko bol v dôsledku neplnenia vyživovacej povinnosti trestne stíhaný v konaní 1T/41/2013. Navrhovateľ si je vedomý, že má dlh na zameškanom výživnom, ktorý sa vymáha v exekučnom konaní. Je odkázaný na pomoc príbuzných, avšak títo nie sú schopní dlhodobo znášať jeho povinnosti, keď on sám nie je schopný zabezpečiť si vyšší príjem. V rámci vyporiadania BSM navrhovateľ navrhol odporkyňu, že nech si zoberie hnutelné veci, on ju nemá z čoho vyplatiť, na čo odporkyňa reagovala tým, že zobrala návrh späť a chcela mať pokoj. Je pravdou, že nešlo o nejaké hodnotné veci, naopak, nehodnotné, nepotrebné pre oboch. Od odporkyne žiadal inventúru zaplateného výživného z toho dôvodu, aby vedel presne vyšpecifikovať záväzok navrhovateľa ku konkrétnemu dátumu, nakoľko navrhovateľ trpí duševnou chorobou, a on nevie tieto veci povedať, ani sa nevie súdu vyjadriť, koľko minie na stravu. Keďže bol z dôvodu duševnej poruchy hospitalizovaný, je potrebné jeho výpovede brať v tomto zmysle. Preto aj žiadali vypočuť jeho matku, ktorá mu zabezpečuje finančné prostriedky. Zaplatila za neho zameškané výživné. Navrhovateľ nemá vodičský preukaz, nemôže si hľadať zodpovedajúce zamestnanie, a matka nechce uviesť výšku zameškaného výživného, ktoré navrhovateľ vzhľadom k

jeho zdravotného stavu mu nevie vykalkulovať a vyšpecifikovať. V súčasnosti určené výživné je z hľadiska potrieb maloletých detí odôvodnené, avšak nie je v schopnostiach a možnostiach otca toto výživné zabezpečiť bez toho, aby tento pri každom mesiaci mal platiť viac, ako je jeho schopnosť, aký je jeho príjem, čím vlastne automaticky súd opakovane by takto vyrobil z navrhovateľa osobu trestne zodpovednú za neplnenie si vyživovacej povinnosti, čo považujú za kontraproduktívne v rozpore s legitímnymi očakávaniami navrhovateľa ako účastníka konania, preto žiadajú návrhu vyhovieť.

Okrem výsluchu účastníkov súd vykonal dokazovanie výsluchom svedkyne a oboznámením sa s celým spisovým materiálom.

Svedkyňa X. R., matka navrhovateľa, na pojednávaní uviedla, že rodinný dom je prepísaný na ňu, pretože to nemá vysporiadané od sestier. Platí za otca všetky náklady, ktoré mu vzniknú, snaží sa ho dostať zo dna. On platí elektriku 34,-- € mesačne, len potom mu peniaze chýbajú. Synovi zabezpečuje stravu, pravidelne chodievajú do obchodu na stravu, na čistiace, hygienické prostriedky, čo môže, to mu dá, prispieva mu na oblečenie, aj kúrenie. Ešte aj jeho deťom dá po 2,-- až 5,-- €. Dlžné výživné v trestnom konaní okolo 800,-- € zaplatila ona.

Zo správy od kolízneho opatrovníka vyplýva, že matka maloletých detí pracuje ako SZČO v pohrebných službách. T.č. býva s manželom a deťmi v trojizbovom prenajatom byte v Č., za ktorý platí prenájom vo výške 300,-- € mesačne, pôžičku vo výške 40,-- € mesačne, a ostatné výdaje. Matka uviedla, že otec sa s deťmi nestretáva, bežné výživné si neplní. Dňa 12. 12. 2013 uhradil dlžnú pohľadávku na výživnom za rok 2010 vo výške 850,-- €. Sporadicky zašle výživné od 5,-- do 7,-- €. Otec detí uviedol, že je poberateľom čiastočného invalidného dôchodku vo výške 220,-- € mesačne, platí exekúciu v sume 90,-- € mesačne a elektriku 34,-- €. Trvalý pracovný pomer nemá. Pracoval v lese pri výsadbe stromčekov, kde zarobil 180,-- €. Býva v staršom dome po starých rodičoch v obci V.I.. Y. navštevuje 2. ročník SPŠ v Č., má výdaje so zdravotným stavom, užíva hormonálne lieky s mesačným výdavkom 10,-- €. Maloletý X. denne dochádza do 7. triedy Základnej školy v V. z Č., pretože nesúhlasil s prestupom zo základnej školy do Č.. Mesačné výdaje na cestovné matke činia 30,-- €. Jeho zdravotný stav je dobrý. Úrad nedoporučuje znížiť výživné. Nakoľko od poslednej úpravy výživného Y. nastúpila na strednú školu a X. na druhý stupeň základnej školy, čím sa matke zvýšili náklady na ich potreby.

Zo správy od Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca súd zistil, že otec nie je v súčasnosti vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie, z ktorej bol dňa 2. 5. 2013 vyradený z dôvodu nedoloženia dokladov. Pred zaradením do evidencie nikde nepracoval. Z dôvodu dlhodobej PN menovanému nebolo ponúknuté vhodné zamestnanie, ktoré zohľadňuje jeho zdravotný stav, prihliada na niektorú z kvalifikácií, odborné zručnosti, druh doteraz vykonávanej práce. V súčasnosti by mu mohli byť ponúknuté voľné pracovné miesta, a to pomocný technik výroby u zamestnávateľa Pulvis, s.r.o., Oščadnica, alebo pomocný pracovník pri plnení tonerov DRUCKER, s.r.o., Oščadnica, bez uvedenia výšky mzdy.

Zo správy od Daňového úradu Žilina súd zistil, že príjmy matky za rok 2012 činili sumu 3.905,40 €, výdavky 993,45 €, základ dane 2.911,95 €, nárok na daňový bonus 498,48 €.

Zo správy Obce V. súd zistil, že matka spoločne s deťmi má ukončený prechodný pobyt v Obci V.. Je starostlivá, zodpovedne si plní svoje rodičovské povinnosti, nepožíva alkoholické nápoje. V obci nevlastní žiaden nehnuteľný majetok, nie sú im známe jej zárobkové pomery. Pokiaľ ide o otca, nie je im známe, ako si plní rodičovské povinnosti, jeho vzťah k práci, či je zamestnaný, jeho zárobkové pomery, nemajú vedomosti ohľadom požívania alkoholických nápojov z jeho strany. V obci nevlastní žiadnu nehnuteľnosť.

Zo spisu Okresného súdu v Čadci 4C/186/2009 súd zistil, že rozsudkom zo dňa 19. 1. 2010 bolo manželstvo účastníkov konania rozvedené, maloleté deti boli zverené do osobnej starostlivosti matky, a otcovi bolo určené výživné na Y. vo výške 70,-- € mesačne, na X. vo výške 60,-- € mesačne. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 6. 3. 2010.

Zo spisu Okresného súdu v Čadci 14P/218/2009 súd zistil, že rozsudkom zo dňa 27. 1. 2010 bolo otcovi určené výživné na maloletú Y. vo výške 70,-- € mesačne, na X. vo výške 60,-- € mesačne. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 6. 8. 2010.

Zo spisu 16P/244/2010, kde otec žiadal návrhom zo dňa 10. 11. 2010 znížiť určené výživné, súd zistil, že tento návrh bol zamietnutý z dôvodu, že nedošlo u otca k zmene pomerov. Otec bol v tom čase nezamestnaný, evidovaný na úrade práce. Bol mu priznaný invalidný dôchodok 202,60 €, zrážky titulom výživného 83,16 €. Deti v tom čase navštevovali 4. a 8. ročník základnej školy.

Zo spisu 16P/120/2012, kde si podala návrh matka na zvýšenie výživného, otec na zníženie výživného, súd zistil, že v tom čase otec poberal invalidný dôchodok vo výške 215,20 € mesačne, zrážky z tohto dôchodku titulom nezaplateného výživného boli vo výške 89,-- €. Návrh matky na zvýšenie výživného bol zamietnutý z dôvodu, že aj keď sa zmenili pomery u maloletých detí, nezvýšil sa príjem otca. Taktiež bol zamietnutý návrh otca na zníženie výživného z dôvodu, že od rozsudku 16P/244/2010 nedošlo k žiadnej zmene pomerov.

Podľa § 26 Zákona o rodine ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností, alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia vo výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možná len na návrh.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu, rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že naposledy bolo určené výživné rozsudkom Okresného súdu v Čadci 14P/218/2009 zo dňa 27. 1. 2010, kedy bolo určené výživné na maloleté deti, na Y. vo výške 70,-- € mesačne, W. X. vo výške 60,-- € mesačne. Tento rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 6. 8. 2010.

Ďalšími dvoma rozsudkami, ktorými súd rozhodoval o zmene výživného, a to v konaní 16P/244/2010 o znížení výživného, a v konaní 16P/120/2012 o zvýšení, ako i o znížení výživného, všetky tieto návrhy boli zamietnuté, a to návrhy otca na zníženie výživného z dôvodu, že u neho od posledného rozhodovania o výživnom nedošlo k zmene pomerov, návrh matky na zvýšenie výživného bol zamietnutý z dôvodu, že došlo k zmene pomerov u maloletých detí, prešli z nižšieho na vyšší stupeň školy, avšak nedošlo k zvýšeniu príjmu otca. Súd teda opätovne skúmal, či od posledného rozhodovania o výživnom v konaní 16P/120/2012 došlo k takej podstatnej zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala zmenu výživného.

Pokiaľ ide o matku maloletých detí, súd zistil, že jej základ dane za rok 2011 činil sumu 2.618,01 €, z čoho vyplýva mesačný základ dane 218,-- €, a za rok 2012 2.911,95 €, z čoho vyplýva mesačný základ 242,-- €. Takže súd môže konštatovať, že k podstatnej zmene pomerov na strane matky nedošlo, aj keď táto udáva, že v súčasnosti je hodnotená od klienta, ak má klienta, má aj províziu, predtým mala mesačný paušálny plat.

Pokiaľ ide o otca maloletých detí, v konaní 16P/120/2012 jeho príjem pozostával z invalidného dôchodku vo výške 215,20 €, z tohto mu zrážali titulom nedoplatku na výživnom 89,-- €. Ten istý dôchodok, aj tie isté zrážky, mal otec aj ku dňu podania návrhu v tejto veci, až na pojednávaní súdu predložil rozhodnutie Sociálnej poisťovne, z ktorého vyplýva, že jeho invalidný dôchodok sa zvýšil na sumu 219,70 € mesačne, a zrážky titulom nedoplatku výživného sa mu zvýšili na sumu 91,-- € mesačne. Otec, ako aj jeho právny zástupca udávali, že otec trpí vážnym zdravotným postihnutím, je liečený v psychiatrickej ambulancii, pričom právny zástupca žiadal, aby si súd vyžiadal správu od psychiatra o možnostiach a schopnostiach navrhovateľa zabezpečiť si vyšší príjem. Súd tento návrh na vykonanie dokazovania zamietol z dôvodu, že otec udával psychiatrické problémy už v konaní 14P/218/2009, kedy ho zastupoval ten istý právny zástupca, ako v tomto konaní, ako aj v konaniach 16P/244/2010 a 16P/120/2012, v ktorých konaniach sa na tento zdravotný stav otca muselo prihliadať. Teda súd môže konštatovať, že na strane otca k podstatnej zmene pomerov nedošlo.

Pokiaľ ide o maloleté deti, súd už v konaní 16P/120/2012 zistil zmenu pomerov u detí, a to Y. začala navštevovať strednú školu, X. vyšší stupeň základnej školy. V súčasnosti Y. naďalej navštevuje 2. ročník strednej školy, X. je žiakom 7. ročníka základnej školy. Takže súd môže konštatovať, že ani u maloletých detí k podstatnej zmene pomerov nedošlo.

Keďže od poslednej úpravy výživného ubehla len veľmi krátka doba, naposledy bolo rozhodované o výživnom rozsudkom 16P/120/2012 zo dňa 12. 4. 2013, proti ktorému otec, ani matka nepodali odvolanie, čiže od tohto rozhodnutia ubehlo len 8 mesiacov, súd nezistil žiadnu zmenu pomerov, súd návrh otca na zníženie výživného zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p. Žiadnemu z účastníkov nepriznal náhradu trov konania, nakoľko išlo o konanie, ktoré sa mohlo začať aj bez návrhu.